

OBRAZAC
izvješća o provedenom savjetovanju s javnošću

Naziv nacrta odluke ili drugog općeg akta o kojem je savjetovanje provedeno	Okvirna strategija pametnog Grada Zagreba – Zagreb Smart City
Nositelj izrade nacrta akta (gradsko upravno tijelo koje je provelo savjetovanje)	Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša
Vrijeme trajanja savjetovanja	12. studenoga – 12. prosinca 2018.
Metoda savjetovanja	Internetsko savjetovanje

Red. br.	Predstavnici javnosti (pojedinaac, organizacija, institucija)	Članak na koji se odnosi primjedba/ prijedlog	Tekst primjedbe/ prijedloga	Prihvaćanje/ neprihvaćanje primjedbe/ prijedloga sa obrazloženjem
1.	in2 Josipa Marohnića 1/1, 10 000 Zagreb		Operacionalizacija i konkretne aktivnosti planirati će se detaljnim akcijskim planovima i konkretno planirati u proračunu i projekcijama proračuna Grada Zagreba, proračunskih korisnika i tvrtki u vlasništvu Grada Zagreba, o čemu će ovisiti i dinamika provedbe. Pri tome će se također voditi računa o usklađenosti s višegodišnjim financijskim okvirom za EU 2021.-2027. godine, posebice s prioritetima iz buduće financijske perspektive pogotovo zato jer je inovacija i razvoj digitalnog društvo jedan od ključnih prioriteta koji će se u segmentu javnog sektora provoditi kroz Digital Europe program 2021-2027 te druge politike i programe nove financijske perspektive 2021.-2027. godine.	Prihvaća se – primljeno na znanje

			<u>Prijedlog 1:</u> Operacionalizacija preporuka u okviru ove Strategije se ne bi trebala odvijati samo u okviru proračuna Grada i investicijama tvrtki u vlasništvu Grada, nego i u projektima javno-privatnog partnerstva, odnosno svih investitora koji su zainteresirani ponuditi svoja rješenja ili neku svoju poduzetničku investiciju a koja se uklapa u ovu Strategiju.	Prihvaća se – primljeno na znanje
			<u>Prijedlog 2:</u> Nakon usvajanja ove Strategije, trebalo bi nastaviti inicijativu u formi izrade dokumenta – katalog razvojnih projekata s realnim cost/benefit analizama i dugom listom mogućih investitora.	Prihvaća se – primljeno na znanje
2.	in2 Josipa Marohnića 1/1, 10 000 Zagreb	Dodati na stranicu 20	<u>Dodati na stranicu 20!</u> U okviru cjelovite razvojne strategije Grada, posebno u ambiciji Smart City, nužno je korištenje više razine informatičke podrške upravnim i poslovnim procesima. To podrazumijeva razvoj i primjenu softverskih rješenja kojima bi se izgradila integralna informacijska podrška za podizanje ukupne učinkovitosti i produktivnosti same gradske uprave. Za potrebe informatizacije gradske uprave (e-Uprava), potrebno je izraditi i implementirati integralno „kolaborativno“ rješenje koje pokriva sve relevantne poslove, dokumente, aktivnosti i procese u Gradu, a koji u podlozi imaju neki dokument. Prioritetno treba informatički podržati procese koji imaju najveću frekvenciju i količinu zahtjeva za postupcima. Treba automatizirati prihvati, stvaranje, obradu i kolanje dokumenata od Pisarnice do isporuke (dostave) dokumenta podnositeljima zahtjeva. Prema našem iskustvu, korištenje informatičke tehnologije u jedinicama lokalne samouprave u RH je nedovoljno. Posebno u kontekstu podrške standardnim poslovno-upravnim procesima. Obrada svakog zahtjeva ili natječaja je definirana kao slijed dokumenata među odjelima (horizontalno i vertikalno) i obrade tih dokumenata u fizičkom smislu ažuriranja, kolanja i arhiviranja.	Ne prihvaća se Obrazloženje: Prijedlog tvrtke IN2 se odnosi na uvođenje i primjenu kolaborativnog rješenja e-Uprava – i na takav način ga treba promatrati (projektno i budžetski). Aspekt upravljanja poslovnim procesima koji je sadržan u ovom prijedlogu je usmjeren na izvršenje i automatizaciju poslovnih procesa (sa svim benefitima koje primjena takvih rješenja donosi) – te je time u najvećoj mjeri tehnološki orijentiran. Naime, Grad Zagreb je temeljem postojećeg zakonodavnog okvira i preporuka Standardnog projekta e-Uredskog Poslovanja (SPEUP) započeo s procesom informatizacije uredskog poslovanja Grada i povezanih društava još 2012. godine te su do sada već implementirane brojne predložene funkcionalnosti poput automatizacije poslovnog procesa, urudžbiranje, odobravanje, otprema, digitalni potpis i sl. Potpuna informatizacija i digitalizacija svih poslovnih procesa, koja uključuje rad isključivo u digitalnom okruženju, upotrebom najmodernijih alata i najvećih sigurnosnih standarda je dio redovitih operativnih aktivnosti vlasnika pojedinih procesa uz podršku Stručne službe gradonačelnika, Sektora za informacijski i komunikacijski sustav Grada.

		Osuvođenju, digitaliziranu i automatiziranu podršku treba sagledavati u svim aspektima korisnosti, od povećanja produktivnosti, skraćivanja rokova obrade zahtjeva, do pojednostavljenja operacija za sve izvršitelje u Gradu. Preporuke ove Strategije su utemeljene na razvojnim planovima EU, i u skladu su sa „Strategijom e-Hrvatska 2020“, kojom je utvrđena, između ostalog, podrška povezivanju tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave u sustav državne informacijske infrastrukture, te dostupnost javnosti svih e-Usluge nastalih kao rezultat provedbe informatičkih projekata putem sustava e-Građani. <u>Kolaborativni sustav e-Uprava</u> Grad, kao jedinica lokalne samouprave, ima naglašenu internu kolaborativnu strukturu. Za rješavanje upravnih i poslovnih procesa u funkciji osnovnog zaduženja Grada (Core Business), postoji obaveza komuniciranja s institucijama Države. Također raste potreba digitalizacije poveznica sa širom društvenom zajednicom, udrugama i gospodarstvenim subjektima na području Grada. Posebno se to odnosi na kompanija i institucije u vlasništvu Grada. U ovom se dokumentu definiraju uvjeti za razvoj i implementaciju informatičke (digitalne) podrške, prije svega u tijelima uprave samog Grada. U literaturi se takva rješenja nazivaju Pametna Gradska Uprava i dio su ukupne strategije razvoja za tzv. pametni grad. Potpuno je opravdano najprije automatizirati procese u samoj Upravi a potom digitalni aspekt proširiti i integrirati na spomenuto okruženje. Kolaborativno rješenje e-Uprava je sustav za upravljanje radom digitaliziranih dokumenata i automatizaciju poslovnih procesa. Treba biti prilagođen (podešen) postojećim poslovnim procesima, te zakonskoj regulativi RH. Također se očekuje da će primjenom gotovih, standardnih procedura i detalja procesa, sustav unaprijediti neke od postojećih procesa u Gradu. Sustav omogućuje integraciju poslovnih sustava Grada kako bi se postigla digitalizacija, ubrzanje i standardizacija poslovnih procesa. Implementacijom ovog rješenja smanjuju se i administrativni troškovi poslovanja upravnih odjela i službi (papir, radno	Navedeni prijedlog tvrtke IN2 vezan uz potrebu detaljnijeg uključivanja opisa razvoja i primjene softverskih rješenja kojima bi se izgradila integralna informacijska podrška za podizanje ukupne učinkovitosti i produktivnosti same gradske uprave, u predloženom obliku se ne prihvaća iz razloga što je informatizacija poslovnog procesa „e-Uprave“ u Gradu Zagrebu već sada u naprednijoj fazi nego li je prijedlog tvrtke IN2. Dodatni komentar: Učinkovito upravljanje poslovnim procesima koje se kontinuirano provodi u Gradu Zagrebu doprinosi pojednostavljenju i modernizaciji administrativnih postupaka, osigurava brzu i pouzdanu podršku građanima i poslovnim subjektima, olakšava pripremu i provedbu projekata te povećava transparentnost i konkurentnost Grada Zagreba. Daljnji razvoj takvog sustava kontinuirane kontrole i optimizacije poslovnih procesa kroz definiranje procedura za promjenu postojećih procesa i dokumentiranje budućih procesa kao i uvođenje sustava uravnoteženih ciljeva doprinosi usklađivanju poslovnih aktivnosti s vizijom i strategijom Grada Zagreba, poboljšanju unutarnje i vanjske komunikacije te nadzor poslovanja organizacije kroz strateške ciljeve.
--	--	---	--

			vrijeme, poštarina...). Sustavom se treba ubrzati i olakšati poslovanje među svim sudionicima u pojedinim procesima. Osnovne funkcionalnosti digitalnog kolaborativnog sustava su: • Automatizacija poslovnih procesa (sustav sam navodi korisnike kroz proces mailom i zadatkom) • Prenošnje komentara kroz proces • Digitalni potpis, odobravanje, urudžbiranje, otprema, kopiranje, revizija... • Prikaz zadataka svakom djelatniku kroz „Moji zadaci“ • Prikaz zadataka svih djelatnika • Knjižnice dokumenata složene po strukturi upravnih odjela i poslovnim procesima • Security na razini knjižnica dokumenata • Simultaneous collaboration (istodobna suradnja) na dokumentima • Sharepoint search za pretraživanje dokumenata • Prilozi i pomoćni materijali • Ovjerena preslika • Multilanguage support	
3	Dr.sc. Ljubomir Đukić, dipl.ing.fiz		Na međunarodnom skupu „Održiva urbana mobilnost“, Zagreb 6.12'18, (su)dionici su osim ideja, pretežito raspravljali i o 10-godišnjem zaostatku RH iza EU i neučinkovitim gradskim upravama, koje zbog neukosti ne obrađuju, zaustavljaju predlagane projekte struke, prisutnih stručnjaka i znanstvenika. Ovdje se predlažu i prilažu konkretna, učinkovita rješenja: SW String Technology (detalji u prilogu); Pasivna kuća A+, Energetski učinkovite, održive zgrade A+++ (High Tech Arh) ... Za sve postoje ideje, mogućnosti i konkretno razrađeni programi, te smo ih voljni nesebično prezentirati, kako bi se Strategija za Zagreb mogla nadopuniti i postati ostvariva.	
		I. EIP-SCC strateška područja	<u>I. EIP-SCC strateška područja</u> Ad 2 Za ostvariti transparentnu upravu najprije treba otkloniti „strah od promjena u umovima ljudi na pozicijama“. Za to već postoje programi. Ad 3: Nastavno na 2, koristiti energiju prostora koju je predlagao Nikola Tesla, a koje provedbe su blokirane u „ladicama“. -Postoji europski patent iz 2018., kojim se isijavanjem konkretnih materijala i cirkulacijom medija dobiva	Prihvaća se – primljeno na znanje

			energija potrebna za uporabu u zgradi. Tu je poveznica sa SECAM. Ad 4: U obrazovanju početi od emocionalne inteligencije (EQ) a tek onda nastaviti s učenjem za IQ. U vrtićima to već funkcionira. Ad 5 Održiva urbana mobilnost: Koristiti novi jeftini javni prijevoz, kao i održavanje, a kojim se buke, betoniranje zelenih površina, višak el. energije ubacuje u energetske sustav Smart City ...	
		II. Ciljevi ove okvirne strategije	<u>II. Ciljevi ove okvirne strategije</u> 1. Kvaliteta života može egzistirati tek ako se izvrši balans, ravnoteža energija u ljudskom biću. Mentalni stres je sada vrlo prisutan. 2. Komunikacijska tehnologija, ako se progresivno ne primjenjuje, može biti i destruktivna i izazvati „devoluciju svijesti“! 3. Osvijestiti, projektirati i izgraditi jeftine (financijski podobne) samo-održive trase prometa urbane sredine. 4. Kod „klimatskih promjena“ se referira na tzv. spas Zemlje, međutim Zemlja je samoodrživo biće, problem je opstanak Čovječanstva na Zemlji. I bez ljudi ostali životi na Zemlji mogu egzistirati. Tako izranja pitanje protraćenosti vremena i neučinkovitosti homo sapiensa. 5. Oprostite na iskrenosti. Čista namjera ovog učešća u internetskom savjetovanju o Okvirnoj strategiji prometnog Grada Zagreba-Zagreb Smart City, je dijeliti (sharing, not selling) poznate informacije, koje do „pozicija“ još nisu stigle, iako one već postoje i mudri gradovi ih primjenjuju i provode (Wien, Stuttgart, St. Petersburg ..., kao i priznanja Rijeka, Poreč, Vrgorac, Bjelovar, Karlovac, Koprivnica). -Informacije iz privitka poslali smo tijekom 2018. na više adresa gradske uprave.	Prihvaća se – primljeno na znanje
4.	IOT NET ADRIA d.o.o. Heinzlova 70 10 000 Zagreb	„Prioritetna mjera 1.4.: Senzorska uskopojasna veza“ u dijelu koji opisuje Sigfox mrežu	Na stranici 61. okvirne strategije pametnog grada Zagreba – Zagreb smart city navedene su sljedeće stvari koje nisu točne ili dovoljno dobro objašnjene (crnom bojom su rečenice iz strategije): - <i>Od kraja 2017. godine postoji inicijativa za realizaciju takvog rješenja na cijelom području RH ali je dostupnost i dinamika pokrivanja još uvijek upitna.</i> Ovaj dio nije točan jer je trenutna pokrivenost 76% stanovništva odnosno 54% teritorija te je plan da do 4.	Prihvaća se – uklonjeni sporni dijelovi teksta

mjeseca 2019. bude pokriveno više od 90% stanovništva Sigfox mrežom. Trenutna pokrivenost je javno dostupna i može se provjeriti na:
<https://www.sigfox.com/en/coverage>

- *Predstavlja potencijalno najstabilnije rješenje, ograničeno zaista malom propusnosti (nije ga moguće koristiti za npr. očitavanje el. brojila) i nemogućnosti pokrivanja teško dostupnih područja (podzemni vodovi, podrumi, šahtovi).*

Ovdje se navodi da Sigfox nije pogodan za očitavanje električnih brojila što nije točno jer se trenutno rade testiranja vezana za očitavanje električnih brojila. 6 znamenkasti broj sa brojila stane u 5 byteova što je manje od maksimalnih 12 što ostavlja još 7 byteova za ostale podatke kao što su faktor snage i slično. Što se tiče ovog drugog dijela rečenice. Taj dio jednostavno nije točan jer za Sigfox uređaje postoje vanjske antene kojima se rješavaju takvi rubni slučajevi. Isto tako po nekim mjerenjima koje su nam pokazale tvrtke koje u svojoj ponudi imaju i LoRa i Sigfox uređaje, Sigfox ima najbolje deep indoor karakteristike od sličnih mreža. Što se može dokazati paralelnim mjerenjima više sličnih tehnologija.

- *Poslovni model sličan je modelu Telekom operatera gdje se plaća promet na mjesečnoj razini.*

Pretplata se plaća na godišnjoj razini ili višegodišnjoj čime se ostvaruju veće uštede i cijene nisu ni blizu pretplatama kod mobilnih operatera. Odnosno cijene pretplate po uređaju na godišnjoj razini je dvostruko manja od cijene pretplate na mobilnim mrežama na mjesečnoj razini.

- *Nedostatak je što Sigfox kontrolira mrežni server i ne dozvoljava više od jednog operatora u svakoj zemlji, pa se na taj način radi monopol i ponaša se kao globalni operator.*

Ovo nije nedostatak jer se pretplata može kupiti od bilo kojeg operatera u Europi i koristiti uređaj u Hrvatskoj. Isto tako jedan dio proizvođača prodaje svoje uređaje sa lifetime pretplatom pa krajnji korisnik ne mora potpisivati pretplatnički ugovor sa operaterom.

- *Standard ne podržava adaptivnu modulaciju.*

			Ovo se ne može navesti kao nedostatak jer ovdje postoje drugi mehanizmi borbe protiv smetnji. Recimo u ugovoru se operater obvezuje da će korisnik na svakoj točki biti pokriven sa minimalno 3 bazne stanice. Kako uređaji rade u broadcast modu postoji jako velika šansa da neka od baznih stanica uhvati poruku ako ju recimo neka od njih nije uspjela uhvati. - <i>LoRa tehnologiju krasi relativno visoki domet (45km) između čvorova zbog korištenja adaptivne modulacije koja omogućuje najvišu energetska učinkovitost i rad krajnjih uređaja na bateriju više od 10 godina (bolja energetska učinkovitost od SigFox-a).</i> Tu se bez dokaza navodi da LoRa ima bolju energetska učinkovitost od Sigfoxa. LoRa će imati bolju učinkovitost samo ako je odličan signal na mjestu gdje se šalje poruka i poruka je iste duljine kao poruka na Sigfoxu. U ostalim slučajevima Sigfox ima manju potrošnju iz 2 razloga. Prvi je taj jer Sigfox uređaji uvijek šalju poruke istom snagom odašiljanja dok uređaj na LoRa-i pojačava ili smanjuje snagu odašiljanja ovisno o dostupnosti signala sa bazne stanice. Druga je ta da duljina poruke je optimizirana za malu potrošnju i uvijek je iste duljine. Kako su poruke iste duljine i odašilju se istom snagom može se točno izračunati vrijeme trajanja baterije dok kod LoRa mreže životni vijek baterije jer određen pozicijom gdje je uređaj postavljen odnosno jačinom signala i duljinom poruke koja se šalje pa je cijela stvar dosta nedeterministička. Generalni dojam kod opisa dostupnih uskopojasnih mreža u ovom dokumentu je taj da se za Sigfox navelo osim tehničkih karakteristika i njegovi nedostaci što je u redu osim djela gdje su navedeni nedostaci koji ne stoje. Za ostale tehnologije su se navele tehničke karakteristike i potencijalne prednosti dok se nedostaci uglavnom ne navode. Tako da bi trebalo obratiti pozornost na ujednačenost opisa za sve dostupne mreže jer se na ovaj način može protumačiti da se određene mreže više ili manje favoriziraju.	
5.	Elipsa – S.Z. d.o.o. Radnička cesta 59A,10000 Zagreb	ključne aktivnosti u Prioritetnoj mjeri 6.2	Predložene mjere su dobro definirane obzirom na postojeće stanje prometnog sustava Grada Zagreba: M1. Glavni prometni centar, M2. komponente prometnog sustava i M3. javni promet. Ove mjere su u suglasju i s normom ISO 37120;	Prihvaća se – Mjera 6.2. doradana sukladno komentarima.

uspostavljanje učinkovitog sustava za upravljanje prometom te cjelovitog sustava informiranja svih korisnika, poglavito korisnika javnog prijevoza. Međutim, ključne aktivnosti odnose se isključivo na podsustav parkiranja, a to nije samostalna komponenta od koje se može započeti razvoj nekog gradskog ITS sustava. Poglavito je problematična predložena aktivnost razvoja P&R sustava, to nije moguće (učinkovito, financijski održivo - opravdano) bez potpuno definiranog (kompletno ustrojenog) sustava javnog prijevoza kao ITS servisa, sukladno normi ISO 14813-1. Predložena aktivnost za integraciju parkiranja s jedinstvenom voznom kartom također nije moguća bez postojanja ITS grupe Public Transport Management. <u>Zaključno, predložene mjere suštinski podilaze individualnom motornom prometu (uz sporadične neprovedive ciljeve u segmentu javnog prijevoza) što je u suprotnosti s proklamiranim ciljevima ZAGREB SMART CITY dokumenta.</u> Zato je potrebno respektirati predložene mjere i pokrenuti sljedeće ključne aktivnosti: - ustroj Glavnog prometnog centra; sukladno raspoloživim sredstvima može i kao inicijalna (početna) platforma, - izbor dijelova prometne mreže za razvoj ITS grupa i pripadnih servisa, a poglavito inicijalno minimalno tri ITS grupe prema normi ISO 14813-1: Traffic management and operations te Public Transport Management, a nakon njih i grupu Traveler information; - izabrati područje Grada s tramvajskim i autobusnim javnim prijevozom - koridorima, kao i područje – koridor s više od 50.000 voz/dan; - mjeru Public transport management razvijati kroz dva osnovna pokazatelja: - o prioritet u prometnoj mreži u svrsi povećanje prosječne komercijalne brzine za tramvaje s današnjih 12 km/h na više od 15 km/h (+25 %) te današnjih brzina autobusa 18 km/h na više 22 km/h (+20%) te - o sustav informiranja putnika zasnovan na platformi mobilnih komunikacija i postojeće raspoložive IT infrastrukture; povezivanje s ostalim platformama; javni bicikli, javne
--

			gradske usluge i dr., ○ općenito, ciljeve (KPIs) vezati za povećanje komercijalne brzine javnog prijevoza i promjene u načinskoj razdiobi putovanja. Ovako pokrenute aktivnosti omogućit će postizanje ključnih ciljeva prema normi ISO 37120: - poboljšanje prometnih pokazatelja (brzina i vrijeme putovanja i dr.), - energetska učinkovitost; mjerena prometnim pokazateljima, - ekonomija – povećanje gospodarske aktivnosti Grada - ekološki učinci kroz smanjenje emisije plinova promjenom načinske razdiobe prijevoza i smanjivanja prometnih zagušenja, - učinci na zdravlje – povećanje općeg stupnja sigurnosti prometa, - razvoj Grada u cjelini zbog poboljšane prometne funkcije.	
6.	KING ICT d.o.o. Buzinski prilaz 10, 10000 Zagreb		Ključni prijedlozi dopuna se prvenstveno odnose na prioritetne mjere. Smatramo da bi unutar strategije trebale biti obuhvaćene predložene inicijative pogotovo što je Grad Zagreb certificiran ISO normom 37120 platinaste razine (Sustainable development of communities - Indicators for city services and quality of life)	Grad Zagreb će sukladno svojim razvojnim ciljevima koristiti sve postojeće i prihvatljive međunarodne, europske i ostale standarde, poput ISO 37120 standarda, kao jednog od temeljnih skupova pokazatelja za praćenje razine kvalitete života i pruženih usluga u gradu te ključne pokazatelje uspješnosti u vezi s područjima nadležnosti i prioritetima Grada Zagreba.

		Prioritetna mjera 2.1. Ubrzanje razvoja digitalnih javnih usluga i povećanje apsorpcije digitalnih tehnologija i uključenje građana	Prioritetna mjera 2.1. Ubrzanje razvoja digitalnih javnih usluga i povećanje apsorpcije digitalnih tehnologija i uključenje građana Uspostava platforme za kontinuirano snimanje javnoga mijenja o aktualnim gradskim temama, te omogućavanje sustavnog uključivanje građana u definiranje gradskih politika i prioriteta kroz centralnu platformu na kojoj građani definiraju prioritetne projekte unutar svojih mjesnih samouprava, te kontinuirano izvještavanje o napretku provedbe istih. Isto je ključan parametar strategije Pametnih gradova, jer povećava koeficijente uključenosti građane definirane sa ISO 37122, 37120 i 37101 standardom za Pametne gradove u dijelu „Governance, empowerment and engagement“. Ujedno unutar dijela ove prioritetne mjere oportuno je definirati i uspostavi sustav o kontinuiranom informiranju i edukaciji građana o njihovim pravima, načinima korištenja gradskih usluga i mogućnostima sudjelovanja u donošenju gradskih odluka kroz digitalnu edukacijsku platformu koja će povećati apsorbiciju digitalnih servisa grada.	Prihvaća se <u>Obrazloženje:</u> Prijedlog tvrtke KING ICT d.o.o je usmjeren na intenziviranje (digitalne) inkluzije građana putem uspostave platforme za prikupljanje informacija o mišljenjima građana, davanje prijedloga i praćenja realizacije istih itd. Prijedlog je u skladu s generalnim postavkama Smart City strategije i prioritetne mjere na koju se odnosi, s tim što je specifično usmjeren razvoju komunikacijske platforme između Grada i građana. U tijeku je razvoj kataloga usluga Grada Zagreba i knjige projekata za implementaciju u narednom razdoblju. Pri razvoju samih e-usluga poseban će se naglasak staviti na kontinuirano uključivanje krajnjih korisnika u procese razvoja novih usluga te na unapređivanje korisničkog iskustva kroz provođenje različitih oblika edukacija i radionica sa ciljem boljeg uključivanja korisnika te bržeg usvajanja definiranih i željenih promjena. Osim indikatora u sklopu ISO 37120 standarda za analizu i praćenje usvojenih rješenja koristiti će se cijeli niz ključnih čimbenika uspjeha (KSF) i ključnih pokazatelja učinaka (KPI). Dodatni komentar: Grad Zagreb je u sklopu provedbe projekta URBACT III: SmartImpact - Local Impact from Smart City Planning izradio Lokalni integrirani akcijski plan (IAP) radi unaprjeđenja poslovanja Grada Zagreba odnosno uvođenja novih poslovnih modela iz područja: Propisi i poticaji, Organizacijski razvoj, Inovacijski eko-sustavi, E-uprava i podaci (data) i Financiranje i javna nabava, u sklopu kojeg je izrađena i inicijativa/projekt za razvoj pametnog grada Zagreba koji se planiraju financirati iz fondova EU: Uključivanje građana i poduzetnika u lokalne inovacijske procese. Projekt ima za cilj: Izradu (uz podršku informacijskih tehnologija) metode zajedničke suradnje za poticanje inovativnog razvoja Grada Zagreba koja: • Uključuje građane, lokalne tvrtke i poduzetnike u lokalne inovacijske procese
--	--	--	--	---

				• Podržava zajedničko stvaranje procesa razvoja projekata: ○ zajedničko definiranje lokalnih potreba za inovacijama ○ zajednički razvoj inovativnih rješenja i projekata ○ zajednička implementacija inovativnih rješenja i projekata ○ zajedničko vrednovanje rješenja/ projekata • Omogućuje IKT platformu koja će povezati dionike s odgovarajućim zainteresiranim stranama, stručnjacima i resursima • Promiče Grad Zagreb kao grad ugodan za život, podržavajući inovativni gradski razvoj te procjenu društvenog utjecaja zajedničkih aktivnosti Pokretanje projekta je planirano u drugoj polovici 2019.
		Prioritetna mjera 2.3. Analiza i upravljanje poslovnim procesima te unapređenje organizacije poslovanja Grada Zagreba	Prioritetna mjera 2.3. Analiza i upravljanje poslovnim procesima te unapređenje organizacije poslovanja Grada Zagreba Uspostava platforme za konsolidaciju i objedinjavanje upravljanja procesima i organizacijskim resursima na razini Grada i gradskih poduzeća u svrhu optimalnog upravljanja. Takav jedinstveni sustava povećava efikasnost upravljanja resursima, uslugama i financijskim sredstvima, a svrsishodno dovodi do bolje konsolidacije rezultata, ušteda i dugoročno omogućavaju smanjivanje troškova komunalnih i gradskih usluga ili njihovo unapređenje.	Primljeno na znanje. Komentar: Prijedlog tvrtke KING ICT d.o.o je generalno postavljen i za detaljniji stav o istom potrebno je više informacija. Možemo pretpostaviti da je navedena platforma za konsolidaciju i objedinjavanje upravljanja procesima i organizacijskim resursima usmjerena izvršavanju poslovnih procesa i uspostavi neke vrste Resource Planning sustava. Međutim, način na koji je prijedlog elaboriran ipak ostavlja prostor za dilemu na što se konkretno odnosi. Analiza i upravljanje poslovnim procesima te unapređenje organizacije poslovanja Grada Zagreba su kontinuirane aktivnosti koje se provode kroz projekte, a u skladu s tehnološkom (ARIS) i metodološkom (ARIS vrijednosno inženjerstvo) odrednicom koju Grad Zagreb primjenjuje u svim aktivnostima usmjerenim analizi i upravljanju poslovnim procesima, s planiranim budućim aktivnostima: Razvoj i uspostava sustava upravljana usklađenošću (Compliance) – s naglaskom, ali ne ograničeno na primjenu EU generalne odredbe o zaštiti podataka (GDPR). Sustav

			koji se planira razviti unutar postojećeg repozitorija poslovnih procesa, koristeći istu notaciju opisa poslovnih procesa, istu tehnološku i metodološku osnovicu – koji u velikoj mjeri treba omogućiti efikasno operativno upravljanje usklađenošću te upravljanje uz to vezanim rizicima na način dokazano primjenjiv u poslovnoj praksi Grada Zagreba. Mapiranje i analiza „korisničkog putovanja“ (Customer Journey Mapping) – unutar postojećeg repozitorija poslovnih procesa, koristeći istu notaciju opisa poslovnih procesa, istu tehnološku i metodološku osnovicu. Na taj način Grad Zagreb se želi operativno približiti svojoj temeljnoj odrednici – biti bolji servis građanima – na način da jasno definira i kontinuirano analizira sve dodirne točke tj. „točke susreta“ građana sa gradskim službama. Osim konkretnih benefita (usmjerenost korektivne aktivnosti na konkretan, prepoznat i definiran „problem“), takvom aktivnosti Grad nastavlja razvoj u smjeru koji je prepoznat (Urbact III - Smartimpact) kao najbolja EU poslovna praksa u organizacijskom razvoju grada. Uspostavljeni središnji repozitorij poslovnih procesa Grada Zagreba pruža potporu za implementaciju informacijskih tehnologija i softverskih rješenja s ciljem uspostave jedinstvenog informacijskog sustava usklađenog s potrebama korisnika.	
		Prioritetna mjera 2.5. Poticanje kulture inovacija zaposlenika gradske uprave i građana kroz veću uključenost u procese stvaranja novih digitalnih javnih usluga	Prioritetna mjera 2.5. Poticanje kulture inovacija zaposlenika gradske uprave i građana kroz veću uključenost u procese stvaranja novih digitalnih javnih usluga Uspostava platforme za online edukaciju građana i zaposlenika o novim uslugama i procesima, pravima građana i inicijativama gradske uprave te načinima sudjelovanja u procesima odlučivanja u gradu	Prihvaća se – Mjera 2.5. dorađena u skladu s komentarima

		Prioritetna mjera 6.1.: Povećanje atraktivnosti javnog prijevoza putnika u gradskoj aglomeraciji	Prioritetna mjera 6.1.: Povećanje atraktivnosti javnog prijevoza putnika u gradskoj aglomeraciji Kao jednu od ključnih aktivnosti predlažemo sljedeće: Proširenje sustava jedinstvene vozne karte uključivanjem ostalih modala prijevoza (Car sharing, bike sharing, taxi...). Nakon uvođenja Integriranog prijevoza putnika u urbanoj aglomeraciji, slijedeći korak koji povećava atraktivnost javnog prijevoza je uključivanje i gore navedenih vrsta prijevoza u jedinstvenu kartu što daje mogućnost izbora građanima o načinu i vrsti prijevoznih sredstava koje žele koristiti. Navedeno direktno utječe na zadovoljstvo građana i poboljšanje kvalitete života. Navedeno direktno utječe na ISO 37122 i 37120 KPI: - Number of users of sharing economy transportation per capita - Number of bicycles available through bicycle sharing services per 100 000 population - Percentage of public transport lines equipped with a real-time ICT-based system - Percentage of the city public transport network covered by a unified payment system - Greenhouse gas emissions measured in tonnes per capita - Noise pollution - Percentage of commuters using a travel mode to work other than a personal vehicle	Prihvaća se – Mjera 6.1. dorađena u skladu s komentarima. U dosadašnjoj projektnoj dokumentaciji („Idejni projekt automatizacije naplate i kontrole voznih karata u sustavu IPP-a“; FPZ 2016.godina) planirano je uključivanje operatera javnog prijevoza u željezničkom, autobusnom i tramvajskom podsustavu. Međutim u daljnjoj razradi projekta akceptirati će se predloženo.
		Prioritetna mjera 6.2. Unapređenje i razvoj sustava upravljanja prometom	Prioritetna mjera 6.2. Unapređenje i razvoj sustava upravljanja prometom U poglavlju 3. u dijelu Održiva urbana mobilnost – Promet, spominje se da su trenutno u provođenju studije i projekti Automatskog upravljanja prometom na području Grada Zagreba, te Master plan prometa Grada Zagreba. Nažalost u dijelu prioritetnih mjera 6.2. Unapređenje i razvoj sustava upravljanja prometom se govori samo o prometu u mirovanju, dok za promet u kretanju nisu dorađene ključne aktivnosti koje mogu donijeti velika unapređenja. Poseban naglasak treba biti na sinergiji sigurnosnih sustava video nadzora s sustavim nadzora prometa i prometne analitike, koja bi polučila višestruke efekte u segmentu protočnosti prometa, upravljanja prometnom potražnjom s ciljem povećanja sigurnosti	Prihvaća se – Mjera 6.2. dorađena u skladu s komentarima

prometa na cestama, smanjenja gužvi i smanjenja zagađenja kao posljedice emisije štetnih plinova vozila. Glavni podatak za planiranje ili upravljanje prometom u prometnoj (cestovnoj) je prometna potražnja (brojanjem prometa) sa svim bitnim obilježjima: broj vozila, struktura toka, prosječna brzina, način kretanja (razmaci i intervali slijeđenja), ukupna i prosječna vremena putovanja između karakterističnih točaka. Brojila prometa broje entitete na određenom presjeku bez mogućnosti identifikacije kuda će se oni dalje kretati – njihov cilj putovanja i njihova ruta do cilja. Ključno je napraviti tehnološku sinergiju na način da se video analitičke kamere iz sustava video nadzora Grada sinergijski iskoriste i u dijelu prometne analitike. Bez obzira da li se radi o planskoj ili projektnoj dokumentaciji ili svakodnevnim zadaćama operatera u prometno centru, osnovni cilj projektanta/operatera je znati kretanje pojedinog/grupe vozila u prometnoj mreži u svrsi određivanja određenih ciljeva: izgradnje i li rekonstrukcije infrastrukture, strategije upravljanja, promicanja određenih modova prijevoza, mjerenja određenih pokazatelja za druge potrebe (npr. ekonomske studije ili studije okoliša). Današnje tehnologije i tehnike prognoziranja prometa (kratkoročne, dugoročne, studijske/planske, na makro-, mezo ili mikro-razini) provode kroz Dynamic Traffic Assignment (dinamičko dodjeljivanje prometa). To je skup postupaka kojima se prognozira ponašanje vozača u prometnoj mreži, poglavito gledajući ponašanje u slučaju pojave incidenata, zagušenja, lošeg rada semafora, odnosa prema koridorima javnog prometa i dr. Kao jednu od ključnih aktivnosti predlažemo sljedeće: Uvođenje sustava za automatsko upravljanje prometom, koji će biti integriran s sustavom video nadzora Grada Navedeno direktno utječe na ISO 37122 i 37120 KPI: - Greenhouse gas emissions measured in tonnes per capita - Noise pollution - Percentage of the city area covered by digital surveillance cameras. - Percentage of city streets and thoroughfares covered by real-time online traffic alerts and	
---	--

			information - City area mapped by real-time interactive street maps as a percentage of city's total land area - Average commute time	
		Prioritetna mjera 6.3.: Unaprjeđenje biciklističkog i pješačkog prometa	Prioritetna mjera 6.3.: Unaprjeđenje biciklističkog i pješačkog prometa Kao jednu od ključnih aktivnosti predlažemo sljedeće: Osiguravanje sigurnosnog nadzora parkirališta za bicikle Navedeno direktno utječe na ISO 37122 KPI: - Percentage of the city area covered by digital surveillance cameras.	Prihvaća se – Mjera 6.3. doradana u skladu s komentarima.
7.	Hrvatski Telekom d.d.		Predložena Strategija pametnog grada Zagreba u svojoj srži predstavlja jedan od ključnih razvojnih dokumenata na razini grada Zagreba za naredno duže razdoblje, ali s obzirom na njegovu važnost kao gospodarske žile kucavice Republike Hrvatske, predstavlja i jedan od ključnih razvojnih dokumenata na razini države. Prvenstveno se to odnosi na razvoj potrebne infrastrukture koja će omogućiti daljnji razvoj i implementaciju pametnih rješenja na dobrobit svih dionika – građana grada Zagreba ali i svih njegovih posjetitelja. Upravo iz navedenih razloga navodimo sljedeće primjedbe i njima priložene prijedloge za generalna poboljšanja Strategije. 1. U Strategiji su navedena razna Integrirana transportna rješenja (ITS) koja su u velikom djelu segmentirana i disperzirana. Predlažemo objединiti sva rješenja u jedan zasebni ITS natječaj kako bi na taj način osigurali holistički pristup razvoju pametnog grada. 2. Prilikom čitanja i analize Strategije ostavlja se dojam da realne potrebne korisnika nisu dovoljno komunicirane. Predlažemo više fokusa upravo na realne potrebe korisnika odnosno građana grada Zagreba, turista i svih onih koji koriste javne usluge bilo koje vrste. Na taj način će se osigurati razvoj funkcionalnih i održivih rješenja koja će biti na korist svim dionicima. Nastavno na to, u Strategiji nedostaje poglavlje ispitivanja javnog mijenja o njihovim potrebama i predloženim rješenjima. Stoga predlažemo detaljno istraživanje i analizu ciljnih	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Okvirna strategija daje okvir za provedbu prioritetnih mjera i aktivnosti te u tom smislu ne definira konkretan oblik natječaja, što će se definirati pri provedbi konkretnih projekata i aktivnosti. Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Metodologija za izradu Okvirne strategije ne podrazumijeva ispitivanje javnog mijenja. Isto će se po potrebi provesti kod provođenja konkretnih projekata i aktivnosti.

		skupina. 3. Unutar strategije nedostaje evaluacijski grid odnosno okvir. Predlažemo uvođenje istog kako bi se efikasnije i efektivnije vršila procjena validnosti predloženih smart city rješenja i pilot projekata koji se namjeravaju provesti u okviru predmetne strategije. 4. Unutar strategije u potpunosti je izostao dio koji se tiče procjene rizika (risk assessment). Uz to, nedostaje i svojevrсни contingency plan. Čitatelj Strategije se ostavlja u dojamu da je mnogo raznih rješenja navedeno bez da je analiziran rizik koji prati implementaciju istih. Potrebno je za svako rješenje, odnosno mjeru navesti i rizike koje ih prate te načine kako mitigirati te rizike. 5. U Strategiji nije naveden nikakav vremenski plan provođenja mjera i uvođenja rješenja. Važno je postaviti prioritete i fokusirati se na ona rješenja koja će dati najveću dodanu vrijednost. Predlažemo uvođenje plana implementacije s jasno postavljenim vremenskim rokovima. 6. Umjesto investicija u poduzetničke inkubatore, razne hub-ove ili lab-ove, predlažemo općenito stavljanje većeg naglaska na razvoj ljudskog potencijala. Uz to, predlažemo provedbu change managementa u svim tijelima grada Zagreba jer je promjena načina razmišljanja i upravljanja gradom jedan od temelja koncepta pametnog grada. 7. Razna rješenja koja se navode u Strategiji ostavljaju dojam da se radi o recikliranju i regurgitaciji postojećih rješenja na tržištu. S obzirom na to da se Strategijom tendira pokriti jedan od ključnih aspekata budućeg i dugogodišnjeg razvoja grada Zagreba, predlažemo veći fokus na R&D, odnosno projekte istraživanja, razvoja i inovacija. Predlažemo usmjeravanje pojedinih dijelova strategije u potpomaganje poduzetnika i inovatora u razvoju budućih smart city rješenja koja tek trebaju naći svoj put i mjesto na tržištu. Napominjemo da se radi o dokumentu koji pokriva dugoročno razdoblje, stoga je nužan pristup u smjeru R&D-a kako se ne bi propustile prilike za inovativnim i naprednim rješenjima koja će tek doći. Uz to, navedeno programsko razdoblje za financiranje iz EU fondova 2021.-2027. će prema izvorima iz Europske Komisije	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Metodologija za izradu Okvirne strategije ne podrazumijeva uvođenje evaluacijskog okvira. Evaluacijski okvir uvest će se u provedbenim dokumentima za pojedina strateška područja. Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Metodologija za izradu Okvirne strategije ne podrazumijeva analizu rizika odnosno ne uključuje katalog projekata. Analiza rizika provest će se u provedbenim dokumentima za pojedina strateška područja odnosno kod provedbe konkretnih projekata i aktivnosti. Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Vremenski plan provođenja mjera definirat će se u provedbenim dokumentima odnosno kod provedbe konkretnih projekata i aktivnosti. Prihvaća se – primljeno na znanje. Prihvaća se – primljeno na znanje. Okvirna strategija potiče inovacije, razvoj i istraživanje, što je predviđeno u više strateških područja i prioriternih mjera.
--	--	--	--

			staviti najveći fokus upravo na R&D projekte i financiranje istih. To predstavlja odličnu priliku za financiranje razvoja i implementacije novih pametnih rješenja. 8. Predlažemo fokus i na Nacionalnu strategiju razvoja Republike Hrvatske 2030 koja će biti ključni razvojni dokument na razini države. Ista će se direktno vezati za gore spomenuto EU programsko razdoblje 2021.-2027., s obzirom da nije realno očekivati značajniji priljev sredstava za smart city projekte unutar trenutnog programskog razdoblja. 9. Zaključno, ovaj dokument će služiti kao strateška podloga projektima i natječajima koji će izaći u sljedećem EU programskom razdoblju 2021.-2017. Samim time, ova Strategija predstavlja pregled potreba Grada Zagreba za smart city rješenjima i kao takva se treba uzeti u obzir pri planiranju financiranja S3 osi – Digitalna ekonomija u narednom programskom razdoblju. Potreban je dakle jednak, ako ne i veći fokus na iduće programsko razdoblje kao jedan od najznačajnijih izvora financiranja za projekte i mjere navedene u predmetnoj studiji.	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Nacionalna strategija razvoja nije usvojena te se stoga ne može prejudicirati ishod strategije. Prihvaća se – primljeno na znanje.
		Poglavlje „2 Strateški okviri na međunarodnoj i nacionalnoj razini“	Poglavlje „2 Strateški okviri na međunarodnoj i nacionalnoj razini“ 1. U ovom poglavlju navode se referentni dokumenti na EU razini te se konstatira potreba čvršće suradnje gradske uprave s gradskim četvrtima i mjesnim odborima, udrugama građana te poslovnim i znanstvenim institucijama. <i><u>Prijedlog:</u> Uvrstiti i potrebu čvršće suradnje s državnim institucijama i javnom upravom. S obzirom na veličinu Republike Hrvatske, odnosno njen ograničen broj stanovnika i površinu, programi koje pokrene Grad Zagreb kao vodeći subjekt, moguće je preslikati na cijelu državu. To bi donijelo uštede u investiranju u sustave i ljude te pojednostavilo usluge i infrastrukturu.</i> 2. U poglavlju se ne navodi i ne nalazi referenca na „Strategiju razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine“, u pasusu „Strateški dokumenti na	Prihvaća se – primljeno na znanje.

			nacionalnoj razini navedeni su u nastavku:... <i>Prijedlog: „Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine“, krovni je nacionalni strateški dokument u pogledu širokopojasne infrastrukture, pa se predlaže „Okvirnu strategiju pametnog grada Zagreba – Zagreb smart city“ u infrastrukturnom dijelu temeljiti, ali ne nužno ograničiti, i na navedenom dokumentu nacionalne strategije.</i>	
		Poglavlje „3 Analiza stanja i mogućnosti“, podpoglavlje „Prikaz trenutnog stanja“	Poglavlje „3 Analiza stanja i mogućnosti“, podpoglavlje „Prikaz trenutnog stanja“ 1. U ovome poglavlju navodi se trenutno stanje pojedinih aspekata strategije, no ne postoji analiza stanja telekomunikacijske infrastrukture koja je ključni uvjet uspješnije implementacije predmetne strategije. <i>Prijedlog: Izraditi i uvrstiti stanje elektroničke komunikacijske infrastrukture s obzirom na pokrivenost NGA mrežama, legislativnim stanjem, stanjem GUP-a i eventualnim otvorenim pitanjima prema infrastrukturnim operaterima i davateljima NGA usluga.</i>	Ne prihvaća se. Obrazloženje: Metodologija izrade Okvirne strategija strategije ne podrazumijeva detaljno snimanje stanja elektroničke komunikacijske infrastrukture. Prilikom izrade detaljnih provedbenih dokumenata provest će se po potrebi detaljno snimanja i analiza stanja telekomunikacijske infrastrukture.
		Poglavlje 3 „Analiza stanja i mogućnosti“	Poglavlje 3 „Analiza stanja i mogućnosti“ 1. Održiva urbana mobilnost – promet Predlaže se jasnija definicija ide li se prema intermodalnom sustavu autobus-tramvaj-prigradska željeznica kao dio jedne cijeline. Također, za praćenje gustoće prometa predlažemo korištenje NBloT senzoriku. 2. Zagrebački holding i ZET – pametna rješenja Pitanje: Mogu li se parkirališni automati (e-kiosk) u slijedećoj iteraciji nabave integrirati sa sustavom kartomata i objediniti u ITS segmentu?	Ne prihvaća se. Obrazloženje: Definicija konkretnih rješenja i tehnologija dat će se u provedbenim dokumentima. Ne prihvaća se. Obrazloženje: konkretna tehnološka rješenja dat će se u provedbenim dokumentima.
		Poglavlje 4 „Vizija	Poglavlje 4 „Vizija pametnog Grada Zagreba do	

pametnog Grada Zagreba do 2030. godine – ciljevi i strateška područja“	2030. godine – ciljevi i strateška područja“ 1. Područje „Pametni ljudi“ trebalo bi preimenovati u “Pametne škole” ili “Pametno učenje”. Iako su u teoriji takve inicijative za “proizvodnju” R&D projekata poželjenje u praksi se pokazalo da iste ne funkcioniraju. Stoga, valja razmotriti mogućnost spajanja ovog područja s područjem “Pametne ekonomije/gospodarstva”. Prijedlog: Umjesto toga, valja poraditi na razvoju programa “Smart Human Capital”, na način da će se financirati sljedeće aktivnosti: a. Uspostavljanje besplatnih radionica koje će djeci iz svih osnovnih škola u Zagrebu omogućiti stjecanje know how-a iz područja IT/robotics/internet technologies (potencijalno ih organizirati u nekom od postojećih, a nedovoljno iskorištenih inkubatora); b. Daljnje financiranje start-up inicijativa (pri tome se ne ograničiti samo IT djelatnost, već uključiti i ostale djelatnosti kao što su računovodstvo, frizeri, obrtnici – moguće postavljanje uvjeta da je riječ o mlađim osobama (do 35 godina) uz potrebu uvođenja jedan inovativnog eSolution-a u svoje poslovanje); 2. Unutar područja „Pametna mobilnost“ razmisliti o ubacivanju samouslužnih aparata za prodaju i validaciju karata te uvesti sustav senzoričke bazirane na NBloT tehnologiji za mjerenje gustoće prometa	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Detaljna razrada aktivnosti koje će se financirati dat će se u provedbenim dokumentima. Prihvaća se – primljeno na znanje.
Poglavlje „Strateško područje 1.: Digitalna infrastruktura“	Poglavlje „Strateško područje 1.: Digitalna infrastruktura“ 1. Strateško područje „Digitalna infrastruktura“ Navodi se potreba robusne i moderne infrastrukture kao uvjeta ostvarenja ciljeva strategije, a detaljnije kao jedan od prvih aspekata navodi se „Smart City platforma Grada Zagreba“. S obzirom na veličinu grada Zagreba i usporedno cijele Republike Hrvatske,	Prihvaća se - Strateški dokument se donosi uz pretpostavku da se suradnja na međugradskoj, nacionalnom i međunarodnoj razini podrazumijeva.

sve pojedinačne IKT platforme bi valjalo razmatrati na razini cijele države, kako bi se postigle beneficije ekonomije razmjera.

Prijedlog: u razmatranju i definiciji strategije, mjera i pojedinih područja, potrebno je definirati usku suradnju sa subjektima nacionalne razine, kako bi se razmatralo rješenje koje može biti prvo primijenjeno u Gradu Zagrebu, ali koje bi isto bilo uniformno i aplikabilno na cijelu Republiku Hrvatsku. Suvremeni IKT sustavi su sposobni obrađivati informacije daleko većih razmjera nego što je to u Republici Hrvatskoj, pa stoga nije ekonomično dijeliti platforme na pojedine jedinice lokalne ili regionalne uprave, već u suradnji s normativnim tijelima nacionalne razine razviti jedinstven sustav za cijelu državu. Ključna je suradnja s DGU, HŽ, HAC, HC, s infrastrukturnim operaterima, telekom operaterima i ostalim dionicima.

2. U 4. pasusu navodi se razvoj WiFi mreža kao specifičnog dijela digitalne infrastrukture, dok nedostaje osvrt na optičke mreže i mobilne mreže.

Prijedlog: Analizirati i definirati strateške smjernice za razvoj optičkih i mobilnih mreža, poglavito s aspekta vlasništva, prava puta, prava služnosti te dopuštenosti izgradnje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme kroz aktualni ili budući generalni urbanistički plan. Iz trenutnog teksta ove Strategije nije vidljiva opredijeljenost Grada Zagreba za razvoj takve infrastrukture, pogotovo uzevši u obzir trenutne odredbe GUP-a o gradnji infrastrukture mobilnih mreža. Istodobno, GUP nije usklađen s Uredbom Vlade RH koja nalaže usklađivanje prostornih planova. Specificirati da se pod pojmom širokopojasna infrastruktura ima smatrati i fiksna i mobilna širokopojasna infrastruktura.

U pasusu „Prioritetne mjere“ navode se 4 mjere:

a. Smart City platforma Grada Zagreba – treba omogućiti prikupljanje, obradu, pohranu i dijeljenje podataka iz svih važnih sektora među uključenim dionicima pametnog grada;

Prijedlog: kao pod „Poglavlje „4 Vizija pametnog Grada Zagreba do 2030. godine – ciljevi i strateška

Ne prihvaća se. Obrazloženje: detaljna analiza smjernica za razvoj konkretnih tehnologija dat će se u provedbenim dokumentima.

Prihvaća se – primljeno na znanje.

		područja“ b. Višedimenzionalni katastar infrastrukture, uključuje 360 stupnjeva snimak podzemne i nadzemne infrastrukture centimetarske preciznosti, interpretacija i deklaracija vlasništva nad pojedinim segmentima infrastrukture, uspostava procesa za ažuriranje podataka i dr.; <i>Prijedlog: strategiju povezati s Zakonom o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka i strateški odrediti unificiran sustav katastra temeljen na normama Državne geodetske uprave.</i> c. Gigabitna korisnička širokopojasna infrastruktura - poticati ubrzanu implementaciju naprednih fiksnih (FTTH, G.Fast, DOCSIS 3.1) i bežičnih (5G) širokopojasnih tehnologija s naglaskom na ultrabrze svjetlovodne pristupne mreže s ciljem što bržeg osiguranja infrastrukturnih preduvjeta za realizaciju tzv. „Europskog gigabitnog društva“ (European Commission – Digital Single Market policy „Connectivity for a European Digital Society“, https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/improving-connectivity-and-access) i robusne, future-proof platforme za Pametni Grad Zagreb. <i>Prijedlog: pod ovu mjeru dodati i potrebu multidisciplinarnog rada na prilagodbi procesa izdavanja dozvola za infrastrukturu te rad na prilagodbi prostornih planova koji će omogućiti nesmetan razvoj širokopojasne infrastrukture.</i> d. Senzorska uskopojasna infrastruktura- osnova za senzorsku infrastrukturu i aplikacije koje zahtijevaju dugotrajne izvore energije i prijenos male količine informacija – prometni i parkirni senzori, senzori kvalitete zraka ili vode, strukturni ili seizmički senzori i dr.	Prihvaća se - Podrazumijeva se da će se kod provedbe mjera i aktivnosti iz Okvirne strategije poštivati svi zakonski propisi Republike Hrvatske. Prihvaća se – kod provedbe mjera i aktivnosti poštivat će se potreba za multidisciplinarnim radom. Prihvaća se – primljeno na znanje.
	Poglavlje „Strateško područje 6.: Održiva urbana mobilnost“	Poglavlje „Strateško područje 6.: Održiva urbana mobilnost“ 1. Kod navođenja prioriternih mjera za navedeno poglavlje, predlaže se detaljno	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> detaljna razrada aktivnosti pojedinih mjera provest će se u provedbenim dokumentima.

			razraditi aktivnosti koje su sastavni dio mjere koja ima za cilj povećati korištenje inovativnih pogonskih sustava, i to uvođenjem postojećih e-punionica u digitalni sustav čije sučelje služi vozačima kao pokazatelj ključnih informacija i u konačnome olakšava punjenje te definiranjem standarda po kojem će se mreža javno dostupnih punionica na području grada razvijati. 2. Kod točke 2. prioriternih mjera - Unaprjeđenje i razvoj sustava upravljanja prometom – predložimo detaljnije definirati te razbiti na segmente kao što su: ticketing uređaji, centralna platforma, videonadzor, i dr.	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> detaljna razrada aktivnosti pojedinih mjera provest će se u provedbenim dokumentima.
		Poglavlje „Prioritetne mjere za ostvarenje vizije,,	Poglavlje „Prioritetne mjere za ostvarenje vizije,, 1. U ovom se poglavlju razrađuju ranije popisane mjere. <i><u>Prijedlog:</u> razradu napraviti prema prijedlozima navedenima ranije u ovom tekstu.</i>	Ne prihvaća se – nejasan komentar.
		Prioritetna mjera 2.6.: Stalno unaprjeđenje kvalitete gradskih usluga te istraživanje daljnjih poboljšanja u skladu s međunarodnim ISO normama	Prioritetna mjera 2.6.: Stalno unaprjeđenje kvalitete gradskih usluga te istraživanje daljnjih poboljšanja u skladu s međunarodnim ISO normama 1. U poglavlju se ne spominje norma ISO 9001 - sustav upravljanja kvalitetom, a ona je ključna i krovna za sve navedene aktivnosti	Prihvaća se – primljeno na znanje.
		Prioritetna mjera 4.: Obrazovanje	Prioritetna mjera 4.: Obrazovanje 1. Predlaže se detaljno definirati što suvremena IKT rješenja obuhvaćaju te neizostavno predvidjeti aktivnosti koje bi dovele do naprednog sustava mjerenja kvalitete zraka u svim školama i vrtićima na području grada Zagreba, a slijedom postojećih projekata u drugim gradovima te uz suradnju s Carnetom	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Detaljna razrada aktivnosti predvidjet će se u provedbenim dokumentima, odnosno kako se navodi u Strategiji u Prioritetnoj mjeri 4.1. konkretne tehnologije i pametna rješenja te škole/vrtići u kojima će se iste uvoditi definirat će se na godišnjoj razini u svrhu uvođenja najnovijih trendova i tehnologija te uzevši u obzir mogućnosti financiranja provedbe.

		Prioritetna mjera 4.1.: Uvođenje suvremenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija u osnovne i srednje škole	Prioritetna mjera 4.1.: Uvođenje suvremenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija u osnovne i srednje škole 1. Iz strategije je izostavljeno mjerenje kvalitete zraka i drugih parametara te se predlaže uključiti implementaciju takvog sustava	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Detaljna razrada aktivnosti predvidjet će se u provedbenim dokumentima, odnosno kako se navodi u Strategiji u Prioritetnoj mjeri 4.1. konkretne tehnologije i pametna rješenja te škole/vrtići u kojima će se iste uvesti definirat će se na godišnjoj razini u svrhu uvođenja najnovijih trendova i tehnologija te uzevši u obzir mogućnosti financiranja provedbe.
		Prioritetna mjera 4.2.: Promocija i informiranje učenika o novim tehnologijama	Prioritetna mjera 4.2.: Promocija i informiranje učenika o novim tehnologijama 1. Najbolja promocija je implementacija sustava kao što je praćenje kvalitete zraka u zatvorenim prostorima vrtića i škola, u suradnji s nacionalnim partnerima kao što je Carnet, a radi javnog prikazivanja informacija i ključnih pokazatelja	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> Detaljna razrada aktivnosti predvidjet će se u provedbenim dokumentima, odnosno kako se navodi u Strategiji u Prioritetnoj mjeri 4.1. konkretne tehnologije i pametna rješenja te škole/vrtići u kojima će se iste uvesti definirat će se na godišnjoj razini u svrhu uvođenja najnovijih trendova i tehnologija te uzevši u obzir mogućnosti financiranja provedbe.
		Prioritetna mjera 6.1.: Povećanje atraktivnosti javnog prijevoza putnika u gradskoj aglomeraciji	Prioritetna mjera 6.1.: Povećanje atraktivnosti javnog prijevoza putnika u gradskoj aglomeraciji 1. Razmisliti o uvođenju senzorike na stanicama za brojanje putnika te samoposlužnih automata (kartomata) za kupnju karata. Kod ključnih aktivnosti za provedbu mjere definirati detaljnije da bi se navedene mjere mogle provesti kroz upotrebu senzora koji funkcioniraju na NBloT tehnologiji.	Prihvaća se – primljeno na znanje.
		Prioritetna mjera 6.3.: Unaprjeđenje biciklističkog i pješačkog prometa	Prioritetna mjera 6.3.: Unaprjeđenje biciklističkog i pješačkog prometa 1. Preporuča se povezivanje pohvalnih parametara (ekokarta) s dostupnim rješenjima za biciklizam, bike sharing i pješačenje, povezivanje turističkih informacija sa zdravim oblikom kretanja i sveukupno s prometnim informacijama i smjernicama u duhu Smart City koncepta, prvenstveno radi analitike, podizanja kvalitete života građana i posjetitelja te dvosmjerne komunikacije s dionicima i nadležnim službama na prostoru grada Zagreba.	Ne prihvaća se. <u>Obrazloženje:</u> prijedlog je sadržan u smjernici kroz uvođenje Sustava javnih bicikala koji će sadržavati navedeno pa nije potrebno dupliciranje, odnosno posebno ga navoditi.
		Prioritetna mjera 6.4.: Korištenje inovativnih pogonskih sustava	Prioritetna mjera 6.4.: Korištenje inovativnih pogonskih sustava (primarno elektromobilnosti)	Prihvaća se – primljeno na znanje. Detaljna razrada lokacija punionica za električna vozila provest će se u provedbenim dokumentima.

		(primarno elektromobilnosti)	1. Nužno je uključenje postavljenih punionica na otvorenim parkiralištima te garažama u digitalno sučelje na kojem će se vidjeti geolokacija i zauzetost te će biti dostupne informacije o korištenju takvih kapaciteta – trenutno postavljeni uređaji ne komuniciraju ni sa kime, ne pružaju osnovne niti napredne informacije te čak povećavaju gužve u blizini radi neposrednog opažanja parametara koji se mogu dobiti bez problema digitalno putem web sučelja ili aplikacije, pogotovo uzimanjem u obzir kako aplikacija za parking postoji, a koristi se samo za naplatu, dakle ispod svog kapaciteta.	
		Poglavlje „Ublažavanje i prilagodba na negativne utjecaje klimatskih promjena“	Poglavlje „Ublažavanje i prilagodba na negativne utjecaje klimatskih promjena“ 1. Postojeću ekokartu potrebno je proširiti u kvaliteti i kvantiteti, pridruživanjem novih informacija (kao što su javni prostori za rekreaciju, parkovi, ekološki oblici prijevoza npr. Bike sharing, car sharing i e-charging točke), a koje su bitne i povezane s prikazanim vrijednostima izmjerenih parametara, osjetnici kojih moraju biti prošireni (pogotovo pelud i kvaliteta zraka).	Prihvaća se – primljeno na znanje.